

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 28 listopada 2025 r.

Poz. 8687

UCHWAŁA NR 22.1205.2025

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 19 listopada 2025 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr XX/160/2025 Rady Gminy Ostrowite z dnia 28 października 2025 r. w sprawie wprowadzenia, określenia zasad ustalania i poboru oraz terminów płatności i wysokości stawek opłaty targowej na 2026 rok, w części obejmującej wyrażenie zawarte w § 5 w brzmieniu: "*przy czym inkasent zobowiązany jest wydać wpłacającemu urzędowe pokwitowanie pobranej opłaty*", z powodu sprzeczności z przepisami wskazanymi w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Przedmiotowa uchwała doręczona została tutejszej Izbie w dniu 4 listopada 2025 r. Rada Gminy Ostrowite powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym, art. 15 ust. 1, art. 19 pkt 1 lit. a i art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 28 § 4 i art. 47 § 4a ustawy Ordynacja podatkowa, wprowadziła na terenie Gminy Ostrowite opłatę targową, określiła termin płatności opłaty targowej oraz stawki tej opłaty, a także zarządziła pobór opłaty targowej w drodze inkasa, wyznaczyła inkasenta opłaty targowej, określiła termin płatności dla inkasenta oraz wysokość wynagrodzenia za inkaso.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do badanej uchwały, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 19 listopada 2025 r.

Rozpatrując sprawę na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Przepis art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że do wyłącznej kompetencji rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawie podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 707) rada gminy może wprowadzić opłatę targową. Opłatę targową pobiera się od osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, dokonujących sprzedaży na targowiskach, z zastrzeżeniem ust. 2b.

Przepisem rangi ustawowej zawierającym upoważnienie dla rady gminy do uchwalania aktu prawa miejscowego w sprawie opłaty targowej jest art. 19 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Stosownie do art. 19 pkt 1 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych rada gminy, w drodze uchwały, określa zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności i wysokość stawek opłaty targowej, z tym że stawka opłaty targowej nie może przekroczyć 1.176,67 zł dziennie (por. pkt 3 tiret pierwsze obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 1 sierpnia 2025 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2026; M.P. z 2025 r. poz. 726). Ponadto w myśl art. 19 pkt 2 ustawy rada gminy może zarządzić pobór opłaty targowej w drodze inkasa oraz określić inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso.

Korzystając z upoważnienia wynikającego ze wskazanych wyżej przepisów Rada Gminy Ostrowite w dniu 28 października 2025 r. podjęła uchwałę Nr XX/160/2025 w sprawie wprowadzenia, określenia zasad ustalania i poboru oraz terminów płatności i wysokości stawek opłaty targowej na 2026 rok.

W § 5 badanej uchwały Rada Gminy postanowiła, że: *"Opłatę targową pobiera się dziennie, przy czym inkasent zobowiązany jest wydać wpłacającemu urzędowe pokwitowanie pobranej opłaty"*.

W ocenie Kolegium Izby postanowienie stanowiące, że inkasent zobowiązany jest wydać wpłacającemu urzędowe pokwitowanie pobranej opłaty nie mieści się w delegacji określonej w przepisach art. 19 pkt 1 lit. a i pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Przepisy te nie upoważniają organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do uregulowania w drodze uchwały obowiązku potwierdzenia przez inkasenta pobrania opłaty targowej. W szczególności kwestie te nie mieszczą się w pojęciu "zasad poboru" opłaty targowej, przez które rozumieć należy zagadnienia związane z techniką wpłacania i pobierania należności: gotówka, przelew, raty, itd. (por. R. Dowgier, L. Etel, G. Liszewski, B. Pahl [w:] R. Dowgier, L. Etel, G. Liszewski, B. Pahl, Podatki i opłaty lokalne. Komentarz, LEX/el. 2021, art. 19.).

W myśl art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483, z późn. zm.), organy samorządu terytorialnego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Kolegium Izby podkreśla, że realizując swoje kompetencje organ publiczny musi uwzględniać treść normy ustawowej. Odstąpienie od tej zasady z reguły stanowi istotne naruszenie prawa.

Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądów administracyjnych. W wyroku z dnia 8 maja 2013 r., sygn. akt II GSK 299/12, Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że "przepis ustawy ustanawiający upoważnienie do wydania aktu prawa miejscowego podlega ścisłej wykładni językowej i nie może prowadzić do objęcia zakresem upoważnienia materii w nim niewymienionych w drodze wykładni celowościowej. Organ samorządu terytorialnego wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia (...)".

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu
/-/ Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.